

Rayuwar Almasihu

Joe McKinney

MENENE RAYUWAR KRISTI?

“Rayuwa ta bayyana, manzannin Yesu kuma sun gani, sun kuma shaida, suka kuma bayyana muku rai na har abada wanda yake tare da Uba, ya kuma bayyana gare mu.”

"A cikinsa akwai rai, rai kuwa hasken mutane."

Gaskiya ce ta tarihi cewa wani mutum, Yesu Banazare, ya rayu kimanin shekaru 2,000 da suka shige. Mun san inda aka haife shi, da sunayen wasu a cikin iyalinsa, yadda ya mutu, da kuma, cewa a cikinsa akwai rai, kuma shi da kansa rai ne. Zuwansa nunin rai ne kuma wannan rai madawwami ne. Tare da Kristi, “RAI” ta daina zama kawai ka’idar falsafa. RAYUWA ta bayyana kanta a matsayin dan kafinta, wanda ya yi tafiya, ya yi magana, ya ci, ya yi barci, ya yi kuka, yana kauna kuma wanda tashinsa daga matattu ya nuna cewa shi ne wanda ya yi da’awa. Ya ce game da kansa: "Ni ne hanya, ni ne gaskiya, ni ne rai: ba mai-zuwa wurin Uba sai ta wurina."

Kristi shine rai kuma rai shine Almasihu. Idan kana da rai madawwami, domin kana da Almasihu ne. Idan ba ku da Kristi, ba ku da rai. Rai na gaske, rai madawwami, wanda shine rayuwar Almasihu, ya wuce zama kawai. Akwai da yawa waƙanda ba su taba samun “rai ba”.

A cikin Matta 5 ayoyi 3 zuwa 12, muna da kyakkyawan hoto na yadda ya kamata Kirista ya kasance. Kowane “kyakkyawa” yana nuna sifa kuma a cikin kowane ɗayan mun san cewa mafi kyawun misali shine Yesu da kansa. Idan muna so mu zama kamar Yesu ya kamata mu yi koyi da wannan misalin a rayuwarmu.

BABI NA 1.

YESU: MAI TAWALI’U (Matta 5 aya ta 3).

TAWALI’U: MENENE ITA?

Hali na musamman na rayuwar Kristi shine tawali'unsa na ban mamaki. Me ya sa wani zai zo daga sama har ya sauko kasa don kawai ya cece mu daga halakarmu? Me ya sa Mai Tsarki zai durkusa ya wanke kafafun maci amana, mai karyatawa, da matsoraci?

Kishiyar tawali'u shine son kai ko girman kai. Wannan ita ce ainihin sifa ta tunani wanda Shaidan ya rinjayi kuma yake sarrafa shi. Abin da ake koyar da shi sau da yawa a matsayin nagarta a cikin al'adunmu na Amurka an gabatar da shi azaman zunubi a cikin Littafi Mai-Tsarki. Mun karanta a cikin Misalai 6 da 16 da 17 cewa “Ubangiji abin kyama ne ga girman kai.” Allah ya yi alkawari zai “hallaka gidan masu girmankai,” (Misalai 15 aya 25). "Kallon girman kai, zuciya mai girman kai... zunubi ne." (Misalai 21 aya ta 4). "Allah yana tsayayya da masu girmankai, amma yana ba da alheri ga masu tawali'u." (Yakubu 4 aya ta 6). Yin fahariya yana nufin, "ka dauki kanka a

matsayin wanda ya fi wasu". Hanyar da ba daidai ba ce don kallon kanku game da wasu. Don gaske godiya tawali'u, za mu iya bambanta shi da akasin ingancinsa, wanda shine girman kai:

- Pride ta ce: "Kada ku gaya mani komai, na riga na san duka." Tawali'u ya ce: "Na gode da shawarar ku da taimakon ku."
- Girman kai ya ce: "Ina bukata, ina so, na cancanci." Tawali'u ya ce: "Yana bukata, suna so, kun cancanci."
- Girman kai ya ce: "Allah, na fi dan'uwana kwarai." Tawali'u ya ce: "Ubangiji Ka yi mani jinkai, mai zunubi."
- Girman kai yana sukar wasu don yaga su. Tawali'u yana yabon wasu domin ya karfafa su.
- Girman kai yana daukaka kansa amma Allah ya ki shi. Tawali'u yana kaskantar da kansa a gaban Allah kuma Allah ya daukaka shi.
- Girman kai ya ce: "Zan iya yin komai." Tawali'u ya ce: "Zan iya yin abu duka ta wurin Kristi wanda yake karfafa ni."
- Girman kai ya ce: "Ina so a yi mini hidima." Tawali'u ya ce: "Ba domin a bauta mini ba, amma domin in yi hidima kuma in ba da raina fansa domin mutane da yawa."
- Girman kai ya ce: "Dubi abin da na yi." Tawali'u ya ce: "Dubi abin da Allah ya yi a cikina!"
- Girman kai ya tsaya a kan tituna kuma ya yi ihu: "Ku gicciye shi! Ya zama sananne fiye da mu". Tawali'u, rataye a kan gicciye, ya kalli sama ya yi addu'a: "Ya Uba, ka gafarta musu, gama ba su san abin da suke yi ba."
- Girman kai yana neman daukaka amma ba ya samunta. Tawali'u yana samun daukaka da girma daga wasu ba tare da nemansa ba.

Bambanci tsakanin girman kai da tawali'u shine bambanci tsakanin haske da duhu. Lokacin da "Haske" ya zo cikin duniya, an bayyana mana cikakken misalin tawali'u.

YESU MISALIN MU NE NA TAWALI'U.

A cikin rayuwar Yesu Kristi, za mu iya ganin kwatanci mai rai na abin da ake nufi da tawali'u. A cikin dangantakarsa da Allah da kuma mutane, koyaushe yana nuna kansa shi bawa ne mai tawali'u, ba tare da riya ba, marar fahariya, marar son kai, da rashin son zuciyar.

A cikin Yesu, mun ga mutumin da ya ba da kansa ga waɗanda aka zalunta na zamaninsa. Ya haɗu da ma'aikata da masunta. Ya sha daga cikin koko guda ɗaya na mace mai gauraya wacce aka raina masu addini. Yesu ya nuna halinsa na tawali'u sa'ad da ya shiga kowane birni, ya taba jikin kutare da kuma harsunan kurame. Ya kula da masu aljanu waɗanda wasu suke tsoron zuwa kusa da su. Ya karɓi gayyatar ya ci abinci a gidajen masu zunubi da masu karɓar haraji da Farisawa da munafukai.

Yesu bai guje wa kowane irin mutum ba. Matan mugaye sun zo wurinsa da sanin za su sami fahimta, gafara, da kuma umarnin su tafi kada su kara yin zunubi. Yesu ya kasance cikin kwanciyar hankali a gaban attajirai da masu iko da mabarata da makafi da suke zaune a kan titin kura zuwa kowane birni. Yesu ya dauki lokaci daga abubuwan da ya shagala ya yi magana da wasu, ya amsa tambayoyi, ya ba da jin kai, kuma ya nuna hanya mafi kyau ta rayuwa. Ya ziyarci

gidajen jama'a da hidimar wasu malaman addini, ya halarci bukukuwan aure, ya tafi kamun kifi da abokai, ya kuma albarkaci kananan yara. Bai kasa tsayawa ya amsa kiran agaji ba. Ko da yake yana da dukan 'yancin daukaka kuma ya daukaka kansa (Bayan haka, ya san cewa shi makadaici Dan Allah ne) Yesu ya nace a koyausha cewa Ubansa ne ya yi kome. A cikin Yesu, za mu iya ganin dukan halayen da ke tattare da mutum matalauta a ruhu: tawali'u, biyayya, hidima, bangaskiya, da kauna.

HAIHUWARSA. Ba kwatsam aka haifi Yesu a cikin bargo kuma aka ajiye shi cikin komin dabbobi ba. "Ko da yake shi mawadaci ne, amma saboda ku ya zama matalauci, domin ku ta wurin talaucinsa ku yi arziki." Ba a haife shi a asibiti ba kuma an kwantar da shi akan zanen siliki a cikin dakin hauren giwa. Hakika, ko da yake, ko da hakan zai zama babban mataki na saukowa daga daukaka, daraja, da ikon da ya wofintar da kansa don ya zo cikin duniya. Shin kun taɓa jin labarin mai shi kuma shugaban babban kamfani na kasa da kasa wanda ya bar duk dukiyarsa, jin dadinsa, da mutuncinsa kawai don ya zauna a cikin wafanda aka fi saboda yana tausaya musu kuma yana son ya taimake su? Idan za ku iya tunanin haka, to ku ninka ta 1000 kuma da kyar za ku fara fahimtar kaunar Yesu da tawali'u.

DOGARA GAME DA UBANSA NA SAMA.

Dukkanmu da alama muna kokari mu kasance masu zaman kansu, mu kasance da kanmu. Za mu iya cewa, "Zan iya kula da kaina" ko "Ni mutum ne da ya yi da kansa" tare da girman girman kai. Amma muna ganin yadda tawali'u ke barin Allah ya zama komai, muna mika kanmu gareshi da kuma nufinsa. A cikin Yesu, mun ga wannan cikakke, na son rai, dogara. Ka saurari kalmominsa a cikin bisharar Yohanna:

"Dan ba zai iya yin kome da kansa ba, sai abin da ya ga Uban yana yi.

"Ni kaina ba zan iya yin komai ba."

"Gama na sauko daga sama, ba domin in yi nufin kaina ba, amma nufin wanda ya aiko ni.

"Koyarwa ba tawa ba ce, amma na wanda ya aiko ni."

"Ba na yin kome don kaina, amma kamar yadda Ubana ya koya mini, ni ke fadar wafannan abubuwa."

"Ba na neman daukaka tawa ba, akwai mai nema kuma mai shari'a."

"Maganar da nake gaya muku, ba don kaina nake fada ba, amma Uban da ke zaune a cikina yana yin ayyukan."

"Maganar da kuke ji ba tawa ba ce, amma ta Uban da ya aiko ni."

Yesu ya ba Uban dukan yabo. Ya zama ba komai don Allah ya zama komai. Ya mika kansa gaba daya ga kalmomin Uba, ayyuka, da nufinsa. Ta haka ne Allah ya sami ikon samun fansar 'yan Adam a cikin rayuwar Yesu.

Rayuwar Almasihu rayuwa ce ta kin kai da cikakken dogara ga Allah. A cikin dukan tawali' unsa, ko da yake, bai rasa kome ba, domin Uban ya "ɗaukaka shi, ya ba shi suna wanda ke bisa kowane suna, domin ta wurin sunan Yesu, kowace gwiwa ta rusuna, na waɗanda ke cikin sama, da na duniya, da na karkashin kasa, kuma kowane harshe ya shaida Yesu Kristi Ubangiji ne, domin ɗaukaka Allah Uba".

HIDIMAR SA GA WASU. Wanda ya kaskantar da kansa a gaban Allah yana iya kaskantar da kansa a gaban mutane. Ya kasance bawa ga kowa. Za ka iya kwatanta Ubangijin kowa da kowa, ya ɗauki tawul da kwandon ruwa, yana durkusa a gaban mutanen da ba su cancanta ba don su wanke kafafunsu masu kazanta, har da abokin da zai ci amanarsa da kuma almajirin da zai nace sau uku a wannan dare da bai san shi ba? Ya wanke kafar 'yan'uwa da suka yi ta cece-kuce game da wanene zai zama mafi girma a masarautar. Babu shakka, ya ba mu misali mai kyau! Idan har muna tunanin cewa mun fi girma da karfi da za mu iya durkusa a gaban kazanta na wannan duniyar don mu taimaka cire warinsu, to, har yanzu ba mu zama kamar Ɗan Allah ba!

RAYUWAR SA. Yesu ya yi rayuwa mai sauƙi. Ba ya zama a gidajen sarauta. Har ma ya karfafa mabiyin da ya ce, "Kwayawa suna da ramummuka, tsuntsayen sararin sama kuma suna da sheka, amma Ɗan Mutum ba shi da inda zai sa kansa." Saukinsa da tawali' unsa suna kara burgewa idan muka tuna cewa shi ne ya halicci duniya. Babu shakka, komai nasa ne, amma sa'ad da Yesu ya shiga Urushalima don a naɗa shi sarauta a matsayin sarkin Yahudawa da Almasihu wanda zai ceci dukan mutane, ya zaɓi ya zo bisa jaki!

Lallai ya bambanta tsakanin tamanin Yesu da sauran "manyar tarihi"! Sun ce Alexander the Great ya shiga Indiya a cikin wani gagarumin jerin gwanon giwaye 200 fenti, sojoji 200 a kan dawakai 200, kuma zakoki 200 sun kewaye shi a lokacin da yake zaune a kan wata karagar zinare a bisa wani karusar hauren giwa yana shelar "Ni ne Ubangijin talikai, na ci duniya, yanzu zan ci taurari". Alexander ya mutu yana da shekaru 33 kuma a yau bai mallaki kome ba. Amma sarki Yesu mai tawali' u har yanzu shi ne Sarkin sarakuna kuma Ubangijin iyayengiji. Hanyar kaskantar da wannan bawa mara fassarori ya ɗauke shi zuwa ɗaukaka ta har abada.

Yaya zama tawali' u yake? Amsar ita ce ta hanyar da kuke bi da mutane. Sai da muka dauki kanmu a matsayin ba komai ba dangane da Allah ne za mu iya dauka cewa mun fi waɗanda ba su da ilimi, basira, hikima da tsarki. Ka karɓi ruhun Kristi wanda ba ya neman ɗaukakarsa. Idan wannan ba ruhun ku ba ne, to ku yi waɗannan darussan don girma cikin tawali' u.

BABI NA 2.

YESU: MAI TAUSAYI (Matta 5 aya ta 4).

TAUSAYI: MENENE ITA?

Wasu mutane sun ce Yesu dan juyin juya hali ne. Suka ce shi mai tsattsauran ra'ayi ne. Suna da gaskiya! Gaskiya bai yi yunkurin kifar da gwamnatin wata kasa ba. Bai shiga siyasa ba; bai karfafa gwiwar ma'aikata su shiga yajin aikin ba; bai taba daukar makami don yakar hukuma ba. Akasin haka, koyausha Yesu yana koya wa mabiyansa su yi biyayya ga "masu iko wadanda ke da iko". Sai dai abin da ya karantar da kuma tafiyar da ya fara ya sha bamban da wanda ya riga ya wanzu har al'ummar zamaninsa suka ki shi, suka gicciye shi.

Sa'ad da Yesu ya yi wa'azin "wa'azinsa bisa kan dutse", addinin da ya fi rinjaye shi ne Yahudanci kuma ikon soja da siyasa yana hannun Daular Roma. Dubi yadda kalmomin Yesu suka ci karo da ra'ayin shugabannin wadannan rukunoni biyu:

Shugabannin addinai na Yahudawa yawancin Farisawa ne, rukunin da aka san su da fahariya da adalci. Kuna tuna addu'ar Bafarisiye a cikin haikali? "Ya Ubangiji, na gode maka da ba ni kamar wannan mai karbar haraji a nan kusa da ni." Sojojin Romawa sun yi alfahari da cewa sun ci duniya da karfi. To, ga dan kafinta ya zo yana cewa, "Masu albarka ne masu tawali'u. Wannan yana da tsattsauran ra'ayi, ko ba haka ba?"

Farisawa su ne "tsarkakakkun." Suna daukan kansu sun fi wasu har ma ba za su taba "mai zunubi ba". Amma, Yesu "abokin masu-zunubi" ya zo yana gaya: "Masu-albarka ne masu kuka"; wato masu cike da tausayi, zuciya mai kaushi, mai rugujewa, wadanda zukatansu ke shafar bakin cikin wasu.

Daular Roma ta rayu bisa ka'idar "mai-ikowa" kuma muryar da ta fi girma ita ce takobi. Yesunmu ya koyar da cewa: "Masu albarka ne masu tawali'u."

Farisawa sun washe gidajen gwauraye kuma sun yi doguwar addu'a domin yin riya amma Yesu ya ce: "Masu-albarka ne masu-yunwa da kishin adalci."

Farisawa sun yi shelar da kaho cewa suna gab da ba maroki tsabar kuɗi. Sun yi addu'o'i a wuraren jama'a da tituna don mutane su gan su. Amma Yesu ya isa wurin yana cewa, "Masu albarka ne masu-tsarki, masu-tsarki."

Daular Roma ta yi rayuwa don yake-yake, cin nasara, da halaka. Yesu ya koyar, "Masu-albarka ne masu kawo salama."

Za ka iya tunanin abin da mutanen da suka ji koyarwar Yesu suka yi? Zai zama kamar mutumin da ya yi magana game da gargadin Yesu cewa ya "juya dayan kuncin": Wannan mutumin ya ce, "Wannan ba zai kara yin aiki ba. Wasu suna ganin kalmomin Yesu suna da kyau amma ba su da amfani. Amma, ka tuna cewa ba wai kawai Yesu ya koyar ba, amma ya rayu da abin da ya koyar. Farisawa da Daular Roma sun bace daga duniya amma har yanzu Yesu yana raye. Ba wai kawai yana rayuwa cikin koyarwarsa da mabiyansa ba amma ya tashi daga matattu kuma mulkin da ya zo ya kafa ya kafu kuma miliyoyin mutane sun shiga cikinta har yanzu suna shiga."

Yesu ya ce wafanda suke kuka suna samun albarka domin za su sami ta'aziyya. Wannan ra'ayin ya saba wa tunanin zamani wanda ke koya mana cewa maza na gaske ba sa kuka. Muna jin al'ummarmu suna gaya wa matasa cewa: "Kada ku waiwaya baya, ku ji dadin rayuwa, ku yi nishadi, kuna zagaya lokaci guda kawai, kuyi duk abin da kuke so ku yi, ku yi bakin ciki ko ku yi nadama wauta ne." Amma har ila Yesu ya yi shelar cewa masu kuka albarka ne.

Babu, a cikinsa, babu nagarta a cikin kuka. Yesu ba ya daukaka bacin rai, jinkai, girman kai da rauni, buri, zafi, ko wahala. Yesu ba yana cewa, "Mai-albarka ne yaron nan wanda ya yi kuka sa'ad da bai sami abin da yake so ba." Ba yana cewa: "Albarka ta tabbata ga mai yin kuka a gidan yari." Ko kadan ba haka ba ne, mai tausayi, mai tawali'u, mai tausayi, shi ne mai zuciyar da wahalar da wasu ke tabawa ko kuma ta zunubansa, wannan mutumin zai sami albarka domin Allah zai ta'azantar da shi a cikin bakin cikinsa.

Fure tana da kamshi mai dadi amma sai ka fasa furen ka ga me ya faru. Za ku gane cewa kowace fure tana da ma'ajiyar turare da aka kaddara mutuwa a cikin furen. Haka abin yake idan zuciyar mutum ta kasance a rufe, ba ta da hankali, ba ta karye, sai dai rayuwa don son kai. Ba zai taba samun dukiyar da ke boye a ciki ba. Wannan taska tana samun 'yanci ne kawai lokacin da zuciya ta karye, mai hankali, mai tawaya, da tausayi. Gaskiya ne, masu albarka ne masu kuka.

YESU MISALIN TAUSAYI:

Idan ka karanta Linjila, za ka ji tausayin Yesu. Koyaushe yanayin halin da masu bakin ciki ke ciki yana taba shi. Wani kuturu ya zo wurinsa yana kuka, "In ka so, ka tsarkake ni". Yanzu kutare ba su da dadi sosai. An hana su zaman jama'a. Amma da akwai wani abu game da Yesu da ya sa su san za su iya zuwa gare shi. Yesu ya jawo su ga kansa don ba don halinsa ba ne, sa'ad da ya ji rokon kuturun, "ya ji dadi kwarai," ya miƙa hannunsa, ya taba shi, ya ce: 'Ka tsarkaka!' Kuma bai yi kasa a gwiwa ba ya miƙa musu hannu, ya bar su da tsafta. Haka Yesu ya kasance.

A birnin Nayin, ya ga wata gwauruwa sa'ad da aka binne danta tilo. Ganin baƙin cikinta yasa ya tausaya mata yace kar kiyi kuka. Sannan ya ci gaba da tayar da danta a rai.

Da ya bar Jericho, wani lokaci daga baya, Yesu ya ga makafi biyu, "sun taba idanunsu, nan da nan suka sami gani".

Littafi Mai Tsarki bai ce Yesu ya yi kuka sa'ad da ya ji cewa abokinsa Li'azaru ya mutu ba. Amma da ya isa kabarin, ya ga Maryamu da wafansu suna kuka, "Ya yi nishi a cikin ruhu, ya baci" ya yi kuka. Bakin cikin wasu ya ratsa zuciyarsa mai tausasawa. Ko masu bakin ciki ne, makafi, guragu, kutare, karuwai, ko masu zunubi a sarari, Yesu ya ji bakin ciki kuma ya yi iya kokarinsa don ya taimaka.

Kalmar da ta zama jiki, wanda ya halicci sararin samaniya kuma ya tsara komai, wanda har yanzu yana riƙe da duka tare da iko duka; allahntaka amma mai tausayi da kulawa ga zafinmu da bakin cikinmu - wannan shine Yesu namu !!! Dubi mahaliccinku da idanun zuciyarku, kuna shan azaba da kuka, kuma za ku kara sanin rayuwar Kristi kadan kadan. Ba za ku sake cewa, "maza na gaske ba sa kuka".

Juyayi mafi girma na Yesu, ba ga marasa lafiya ba ne amma ga marasa lafiya. Mun karanta a cikin Matta 9:35-36 yadda Yesu ya ji tausayin taron da suke kamar tumakin da ba su da makiyayi, batattu, suna yawo, ba su san abin da suke nema ba, ko kuma inda suka dosa. Wani zai iya cewa, "Wannan ita ce matsalarsu, kowa ya zabi nasa kaddara." Amma Yesu ba zai rufe zuciyarsa ga yanayinsu ba. Yanayinsu na ruhaniya ya taba shi. Shi ya sa ya zo.

Yesu, yana zuwa cikin kaunataccen birninsa, Urushalima, ma ya yi kuka. Ya duba makomar birnin, sai ga shi duhu ne. Yahudawa sun ki Yesu kuma sun ki su tuba daga zunubansu kuma domin hakan zai fuskanci azaba mai tsanani. Sojojin abokan gāba za su mamaye birnin kuma su halaka. Za a kashe dukan mazaunan ko kuma a sayar da su kamar bayi zuwa wasu kasashe. Haikali mai daraja, alamar gatansu da kasancewar Allah a cikinsu za a ruguje, ba za a bar dutse daya a kan wani ba. Duk abin da ya faru bayan shekaru 40. Yesu ya kaunace su kuma ya yi kuka yana tunani game da makomar 'yan tawaye da masu rashin biyayya.

Yana da mahimmanci cewa wannan yanayin ya faru mako guda kafin mutuwar sa mai radadi. A jajibirin mutuwar sa ta mugunta, Yesu bai yi kuka don kansa ba amma ya yi kuka bisa Urushalima, da yake sun ki begensu na ceto sa'ad da suka ki shi. Hawayensa ba don nashi wahala ba amma don wahalar wafanda yake kauna. Yesu ya ji tausayin masu zunubi. Yesu yana jin tausayinka a yau, ko don kadaicinka, zafi, bakin ciki, ko yanayin zunubinka. Zai iya ceton ku. Yana so ya cece ku. Ya mutu domin ya cece ku.

"Yesu Almasihu daya ne, jiya, yau, da har abada." Ba ya canzawa kuma ba zai taba canzawa ba. Da tausayin da ya yi wa wadannan mutanen, a yau zai "ji tausayin kasawarmu... cikin kowane abu an jarabce mu kamar mu, amma ba tare da zunubi ba" (Ibraniyawa 4:15). Yesu yana yi maka kuka a cikin kuncinka kuma yana so ka ji tausayin wasu a cikin bakin cikin su ma. Yesu shine cikakken misalinmu na mutum mai tausayi, mai tausayi.

BABI NA 3.

YESU: MASU TAUSAYI (Matta 5aya5).

TAUSAYI: MENENE ITA?

Sau da yawa muna jin cewa ya kamata Kiristoci su bambanta da mutanen duniya. Wannan gaskiya ne. Bambancin da Kristi ya yi a rayuwarmu ya kamata ya zama sananne sosai. Amma, ba wai wanda ke cikin Kristi ya yi yawo cikin kwat da daure ko kuma mace Kirista ta yi amfani da kayan gida kawai ko kuma ta sa gashin kanta a wata hanya ba. Wadannan abubuwa na waje ne; wato na sama (a saman). Yesu ya ce bambancin da ke tsakanin mabiyansa da na duniya yana cikin halinsa ne. Abin da ya kamata duniya ta gani sa'ad da suka kalli rayuwar Kirista shi ne ainihin abin da ke ciki, furci na ruhaniya na tawali'u, tausayi, tawali'u, adalci, jinkai, tsabta,

salama, da aminci. Lokacin da muka fara bayyana waƙannan halayen, duniya za ta gani a fili, za a ɗaukaka Ubangiji kuma za a ja hankalin mutane da yawa zuwa Hanyar.

Daya daga cikin mafi karancin abin nema shine tawali'u. Wani ya taba cewa, "Idan aka yi gwanjon sifofin Allah duka, na karshe da za a sayar da shi zai zama tawali'u. Mutane kaɗan ne suka fahimci abin da yake kuma kaɗan har yanzu suna daraja wannan hali da ke kwatanta Ubangiji Yesu.

"Masu-albarka ne masu-tawali'u domin za su gāji duniya," Yesu ya ce, Menene ma'anar tawali'u? Bisa ga kamus ɗinmu, zama tawali'u yana nufin kana "nuna hakuri da tawali'u, tawali'u ... a saukakawa, masu biyayya". Mai tawali'u baya jefar da ya dace ko ya tashi daga rikon a matsi. Kyakkyawan ma'ana shine "mai laushi". Mai tawali'u yana karkashin iko.

Yin tawali'u baya nufin raunana. Doki, kafin a horar da shi, yana da karfi amma, zama daji ba shi da amfani ga mutum. Bayan an hore shi baya rasa karfinsa. Sai kawai ya zama gurbi, sarrafawa da amfani. Kyakkyawan ma'anar tawali'u shine "karfin da ke karkashin iko".

Roma ta ci duniya amma Kiristoci sun ci daular Roma. Nero ya jefa kuma ya juya a kan gadonsa a cikin fadar sarki yayin da Kiristoci suke barci cikin kwanciyar hankali a ɗakin kurkuku. Sun sami nasara a cikin fansarsu kuma karfinsu ya kasance sakamakon hukuncinsu. Sun sami hakuri a cikin wahala. Waɗancan Kiristoci na farko sun sami karfi na ruhaniya, bisa ga gaskiya, sun huce cikin tsanantawa, kuma suna nuna kamannin halin Kristi. Bari mu bincika wannan sifa mai mahimmanci a rayuwar Kirista: tawali'u.

YESU MISALIN MU NE NA TAUSAYI.

Watakila mafi yawan rashin fahimtar ingancin rayuwar Kristi shine tawali'unsa ko tawali'u. Ba shi da rauni amma mai karfi. Ka tuna yadda aka kama shi, aka yi masa bulala, aka yi masa bulala, aka tofa masa, aka yi masa ba'a? Jama'a sun yi kira da a kashe shi kuma aka kusa shi a kan giciye na Romawa. Jama'a suka kalubalance shi, "In kai Ɗan Allah ne, ka sauko!"

Yanzu ka yi la'akari da abin da zai iya yi. Ya iya sarrafa guguwar da kalma, ya yi tafiya a kan ruwa, ya ciyar da mutane 5,000 da 'yan burodi da kifi, har ma ya ta da matattu. A kan gicciye, da ya kira mala'iku 10,000 don su 'yantar da shi kuma su halaka wannan tsara marasa godiya. Amma bai yi ba. Yesu, "bai yi zunubi ba, ba a kuwa sami ruɗin a bakinsa ba... sa'ad da aka zage shi, bai sāke zagi ba; sa'ad da ya sha wahala, bai yi barazana ba, amma ya ba da kansa ga wanda yake shari'a mai-adalci." Ka ji abin da ya ce a kan gicciye: "Ya Uba, ka gafarta musu domin ba su san abin da suke yi ba." Yanzu wannan shine tawali'u, wanda aka siffanta shi da kyau da karfi a karkashin iko, natsuwa a cikin gwaji, da natsuwar ruhi ko da a cikin yanayi masu wahala.

Tawali'u na Almasihu batun annabci ne a Ishaya 12 aya ta 1 zuwa ta 4 ko kuma Matta 12 aya 15 zuwa 21 ta faɗi halayen wannan mutumin da Jehobah ya ce game da shi: "Dubu, bawana wanda ni ke jin dadinsa, Zababbena wanda raina ke jin dadinsa! kashe." Yesu bai tsaya a kan tituna ba,

yana ihu, fuskarsa ja don fushi, yana kokari ya shawo kan marasa bi na kurakuran hanyoyinsu. Yesu, bisa ga wannan annabcin, bai halaka karyewar sanda ba ko kuma ya shake kugiya mai hayaki.

Ka yi la'akari da wadannan furci biyu: A lokacin, ana amfani da sanda ko karamar sanda a matsayin mai mulki ko kuma sanda. Idan ka fasa, ya zama mara amfani. Wannan karyewar sanda yana wakiltar mutum mai rauni, mai rauni. Yaya Yesu ya kalli mutane marasa karfi? Bai raina su ba. Yesu, cikin marasa karfi, wadanda aka raina, ko wadanda aka kore, ya nuna hakuri da juyayi. Ya gane su, ya mutunta su, ya dauke su zuwa wani babban jirgi. Bai jefar da su ba; maimakon haka, ya kula da su sosai. Ya kasance mai taushin hali.

Wick mai hayaki yayi kama da wannan. Lokacin da kyandir ko fitilar mai suka fita, wick ya fara yin hayaki da hayaki. Hakan na iya zama mai ban haushi ga idanu don haka abu mafi sauƙi da za a yi shine a kai sama da tsunkule wick din. Da sauri ya fita. Wannan wick mai hayaki yana wakiltar mutum mai ban haushi, mara dadi. Yaya Yesu ya bi da irin wannan mutumin? Ya hakura da su! Maimakon ya kawar da su, ya kula da su. Yesu bai taka masu rauni, masu bankyama, masu matsala, wadanda ba su balaga ba!

Yesu bai karfafa raunana ba amma hakuri kuma ya iya taimaka wa raunana su yi karfi. Bai dora musu kaya masu nauyi ba. Yakan kira mutane da su kasance masu kyawu kuma su kasance masu kyawawan halaye amma, a lokaci guda, ya fahimta kuma ya hakura da wauta da rashin balaga na raunana. Yesu yana wajen marasa karfi. Bai daina tausasawa ba.

Yana iya zama abin ban mamaki a fadi amma Yesu bai bar tawali'u ba sa'ad da ya kori 'yan canjin kuɗi daga haikali. Ba shi da iko. Maimakon haka, ya san ainihin abin da yake yi. Bai daina tawali'u ba a cikin Matta sura 23 sa'ad da ya la'anci munafukai: "Macizai, yan macizai, ta yaya za ku tsira daga hukuncin jahannama? Kuma ba zai daina yin tawali'u ba sa'ad da wata rana, "an bayyana shi daga sama tare da malaikunsa masu-girma, cikin wuta mai-kuna, yana daukar fansa a kan wadanda ba su san Allah ba, da wadanda ba su yi biyayya da bisharar Ubangijinmu Yesu Kristi ba." Yin tawali'u ba yana nufin ba za ka yi yaƙi da mugunta ba, ka tsauta wa mai zunubi, ko kokarin gyara wani rashin adalci. Wani lokaci dole ne a yi amfani da karfi. Dole ne mu dauki mataki, mu yi magana, kuma mu ki, amma muna yin ta hanyar da ta dace, ta hanyar Yesu, hanyar da ta dace.

BABI NA 4.

YESU: Masu adalci (Matta 5aya6).

ADALCI: MENENE ITA?

"Masu albarka ne masu yunwa da kishirwa ga adalci, gama za su koshi." Gaskiyar Littafi Mai Tsarki ita ce mutum yana bukata fiye da abinci da abin sha don ya kiyaye rayuwarsa. Yana buƙatar abinci na ruhaniya don ransa. Shi ya sa Yesu ya ce, "Ba da gurasa kadai mutum za ya

rayu ba, sai dai da kowace kalma wadda ke fitowa daga bakin Allah.” Ya kuma ce, “Kada ku yi aiki domin abinci mai lalacewa, sai dai abinci mai dawwama har zuwa rai madawwami, wanda Dan Mutum zai ba ku: gama Allah Uba ya hatimce shi a kansa.”

Mutum ba dabba ba ne kawai da ke da bukatun jiki. Mu ne halitta na musamman na Allah, wanda aka yi cikin kamanninsa da kamanninsa, sanye take da bukatsu da sha’awoyi na ruhaniya, da zuciya, da ta jiki. Muna bukatar dangantaka ta kud da kud da Allah Mahalliccinmu kuma wannan yana zuwa ta wurin Yesu Kristi.

Matta 5 aya ta 6 ta tuna mana al’amuran talbijin na bakin haure masu fama da yunwa wadanda suka guje wa fari, tashin hankalin jama’a, ko hargitsin siyasa da riguna kawai a bayansu. Suna aiki ko tafiya a cikin zafi mai tsanani yayin da kasusuwan yaransu sukan yi kamar yana fitowa ta kyallewar fatar jikinsu kuma cikin su yana kumbura da kwayoyin cuta. Yawancin mu ba mu da masaniyar yadda ainihin yunwa ke ji. Abin farin ciki ne ga wadannan ’yan gudun hijirar su sami abinci da ruwa mai yawa!

Mutane suna neman wani abu a rayuwa wanda zai biya bukatunsu da bukatunsu. Suna jin yunwa da kishirwa amma ba wai burodi da ruwa kadai ba. Suna son abubuwa, dukiya, dangantaka ta kud da kud, da ma’ana ga rayuwa, da salama. Suna so su yi farin ciki. Akwai, duk da haka, akwai yunwa mafi muhimmanci da Allah yake so mu sha kuma a ko da yaushe a shirye mu yake mu gamsar da mu. Yunwa ce da kishirwa ga adalci. Tunawa cewa “masu-albarka” wani lokaci ana fassara su da “mai farin ciki”, ka lura da abin da Yesu bai fada ba. Bai ce masu neman farin ciki za su yi farin ciki ba. Maimakon haka, ya ce wadanda suke neman adalci za su yi farin ciki. Masu neman Allah da nufinsa, masu son yin tunani da aiki daidai, za su sami farin ciki.

Sau da yawa, mutanen da suke jin yunwa da kishirwa suna kokari su biya bukatunsu ta hanyar da ba ta dace ba. Yaro ya isa makaranta yana jin yunwa ya ci alawa, amma idan lokacin cin abinci ya zo, ba ya son ci kuma. Saboda haka, mutane da yawa da suke kokari su gamsar da sha’awoyinsu da abubuwan duniya, kamar su barasa, kwayoyi, jima’i, nisha’i iri-iri, da nisha’i da ba na ruhaniya ba, sun gano cewa ba sa samun farin ciki na dindindin. Yesu ya nuna mana hanyar samun gamsuwa ta gaske, gamsuwa, da cikawa a rayuwa. Masu albarka ne wadanda suke yunwa da kishirwa ga adalci.

YESU MISALIN ADALCI NE.

Shekara dubu kafin a haife shi, an yi annabci game da Yesu: “Kuna son adalci, kuna kin mugunta”. An kuma annabta cewa: “Da adalci, zai yi wa matalauta shari’a, ya yi hukunci da adalci ga masu-tawali’u na duniya; Ya bugi duniya da sandan bakinsa, da numfashin labbansa, zai kashe mugaye. Adalci za ya zama damara na daurinsa, aminci kuma daurin kugu.

Yesu shine mafi kyawun misalinmu na adalci, amma ka san menene adalci? Daidai ne da adalci, kawai a matakin mutum. Ba wai kawai ku yi wa wasu adalci ko daidai ba amma kuna yin daidai da kanku. A rayuwarsa a nan, Kristi ya bi da mutane adalci, ya yi abin da yake daidai, yana hukunta mugunta, kuma yana kare marasa laifi. Adalcinsa ya hada da azaba ga abin da aka

aikata. Alkali ne mai adalci wanda ke da hannu cikin yaƙi tsakanin nagarta da mugunta. A wannan ma'anar, ba ya son kai. Yana son alheri ya rinjayi mugunta. Yesu yana son abin da yake daidai amma yana kin abin da ba daidai ba. Ya kamata ya zama da muhimmanci mu san cewa Yesu koyaushe yana yin abin da yake daidai kuma koyaushe zai yi.

Yesu Kristi, Mai adalci, koyaushe yana yin abin da Allah yake so. Har barawo a kan gicciye dole ne ya furta cewa: "An yi mana shari'a bisa ga adalci, gama muna samun ladan ayyukanmu; amma wannan mutum bai yi wani laifi ba." Domin shi adali ne, yana iya cewa: "Shaidan ba shi da wani da'awa a kaina". Kullum yana yin abin da yake daidai a gaban Allah. Ya nuna adalcinsa sa'ad da ya kori 'yan canjin kuɗi daga haikali. Ya kasa kyale mutane su mai da gidan Ubansa kogon barayi.

Yesu bai taɓa kin mutum ba domin kurakuransa na dā ko kuma ya watsar da gaskiya don al'adun da za su hana taimako ga mabukata. Ya girmama sahabbansa kuma ya gaya wa wasu gaskiya. A cikin kowace kalma da ayyuka, Yesu ya nuna mana cikakken misali na abin da ake nufi da zama adali.

Yesu misali ne na girma. Shi ne tushen karfinmu da 'ya'yanmu. Kamar yadda ya yi, dole ne mu yi marmarin tarayya da iyalin Allah, muna ciyar da kanmu ga Kalmar Allah, da kuma raba abin da muka mallaka ga wasu. Dole ne mu yi biyayya ga Allah maimakon mutane. Wannan ita ce rayuwar da Yesu ya bayyana mana.

Ana kuma ganin adalcin Kristi a matsayinsa na Alkali. "Allah ya kafa ranar da zai yi wa duniya shari'a da adalci ta wurin Yesu." Sa'ad da ya zo shari'a, zai raba tumaki da awaki. "Dole ne dukanmu mu bayyana a gaban kursiyin shari'a na Kristi, domin kowa yā karɓi abubuwan da aka yi cikin jiki, gwargwadon abin da ya yi, ko nagari ko marar kyau." Me Alkalin Adali zai ce muku a ranar?

BABI NA 5.

YESU: MAI RAHAMA (Matta 5aya7).

RAHAMA: MENENE ITA?

Yesu ya kwatanta jinkai da labari: "Akwai wani sarki da ya yanke shawarar yin lissafin kuɗi da bayinsa, sai ya ga wani bawa yana binsa bashi talanti 10,000—aramin arziki. sayar da duk abin da ya mallaka, har da matarsa da 'ya'yansa!" Sai baran ya roke shi ya ce, "Ya Ubangiji, ka yi mini hakuri. Zan biya duka. I just need some time." Wannan roko ya taɓa zuciyar sarki kuma - mamaki na mamaki - ya karasa soke bashin gaba dayansa. Bawan ya fice yana tsalle yana ihun murna! a jefa shi cikin kurkuku har sai ya biya abin da ake binsa." Yanzu a cikin wannan labarin, wane ne mai jinkai - sarki ko bawa na farko? Tabbas sarki ne, domin halin da mai bi bashi ya shiga ya taɓa shi, ya yi wani abu don rage masa radadi.

Yesu ya yi tafiya tare da almajiransa wata rana a ranar Asabar, ranar hutun Yahudawa. Lokacin cin abinci ne almajirai suna jin yunwa. Suka iso kan wata gonar masara da ake shirin girbi. Sai wasan kwaikwayo ya taso: mayunwata, suna duban gonar da ta cika, da rukunin Farisawa suna kallon wannan rukunin almajiran Yesu kuma suna tunani: "Asabaci ne, ba a ba da izinin yin aiki a ranar Asabar ba. Yanzu menene Yesu zai yi? Shin zai yi la'akari da bukatun almajiransa kuma ya jawo zargi daga makiyansa? Ko kuwa zai yarda da al'adun da mutum ya yi ya bar mutanensa su ji yunwa? Menene jinkai zai yi? Amsar a bayyane take.

Mai jinkai ya bayyana a matsayin fifikonsa na bukatun maza. Hakika, wannan bai saba wa dokar Allah da aka ba wa mutane albarka. Sai dai ya ci karo da al'adun munafukai na halal da suka kirkiri ka'idoji da nauyi wadanda ko su ma ba za su iya dauka ba. Jinkai yana biyan bukatun mutane gaba da dokoki da al'adu na mutum.

Addinin da babu rahama fanko ne kuma matacce ne ba na Allah ba ne. Babu wanda ya kebe jinkai daga rayuwarsa da zai iya da'awar cewa suna bin Yesu. Yin jin kai ko a'a ba karamin abu bane. A cikin shari'a, Kristi zai ce wa marasa jinka: "Ku tashi daga wurina, la'ananne, cikin madawwamiyar wuta da aka shirya domin Shaidan da mala'ikunsa: gama ina jin yunwa, ba ku ba ni abinci ba; Sa'an nan su ma za su amsa masa, suka ce, 'Ubangiji, a yaushe muka gan ka da yunwa, ko kishirwa, ko bako, ko tsirara, ko rashin lafiya, ko a kurkuku, ba mu yi maka hidima ba?' Sa'an nan zai amsa musu, ya ce, 'Hakika, ina gaya muku, tun da yake ba ku yi wa daya daga cikin wadannan kankanta ba, ba ku yi mini ba.'" Jinkai sashe ne mai muhimmanci na Kiristanci na gaskiya.

"Masu-albarka ne masu-jinkai domin za a yi musu jinkai," in ji Yesu. Jinkai shine lokacin da muke jin zafin wani a cikin mummunan yanayi. Ba, ko da yake, kawai jin zafi ba ne, amma yin aiki don ragewa da taimako. Dukanmu muna jin zafi da larura wani lokaci. Babu shakka, muna bukatar kalma mai karfafawa ko kuma nuna alheri. Mutanen da ke kewaye da mu ma suna jin wadannan abubuwa iri daya kuma suna bukatar wannan kalmar mai dadi da hannun taimako.

Yesu ya koya mana cewa Allah zai saka mana kula da kuma kaunarmu ga wasu. Za mu "karbi rahama". Yesu ya ce a cikin Matta 6 aya ta 14 cewa "Idan kuna gafarta wa mutane laifofinsu, Ubanku na sama kuma za ya gafarta muku." Mai jinkai da gaske zai sami albarka. Zai ji cewa rayuwarsa ta cancanci wani abu kuma zai tabbata cewa Allah mai sakawa yana lura da shi da jin dadi.

YESU MISALIN RAHAMA NE.

Babu wanda ya auna har zuwa Yesu. Ya shiga cikin rayuwa tare da ajanda mai cike da ayyuka masu mahimmanci amma koyaushe yana samun lokacin tsayawa da kula da bukatun wadanda ke kewaye da shi. Don taimakon wani ba bata lokaci ba ne ga Yesu. Abubuwan da ya sa a gaba sun bambanta da na duniya. Yana saukowa daga dutsen bayan ya yi wa'azi mai karfi, sai ya

gamu da wani kuturu ya ce, "Ubangiji, idan ka yarda, za ka iya tsarkake ni." Yesu ya miƙa hannunsa ya taɓa shi, ya ce, "Na yarda, ka tsarkaka." An maimaita wannan yanayin sama da shekara uku a hidimar Kristi a duniya.

Da yake amsa roke-roke da za su yi mana wuya a kai a kai, ba mu taɓa karanta a cikin Littafi Mai Tsarki ba cewa Yesu ya taɓa saduwa da wani mabukata yana rokon taimako kuma ya kasa taimaka musu. Har zuwa karshe, muna ganin Kristi, an gicciye shi a kan giciye na akan, yana mutuwa cikin bakin ciki tsakanin barayi biyu. Ya cika hannunsa da nasa matsalolin amma da jin rokon barawo sai ya ji tausayi sosai. Ko da yake shi kansa yana shan azaba da wulakanci, ya iya gafartawa barawon. Wannan shine Yesu namu! Ya raina mu, da laifuffuka masu yawa da aka yi wa Ubanmu na Sama, kuma har yanzu ya sauko zuwa ga wannan kazantaccen ɗan leken yumbu don ya zauna a cikin masu zunubi kamar ku da ni, don kawai muna buƙatar jinkansa marar iyaka.

To, yaya muke ji game da waɗanda suka lullube kansu da kazantar duniya da kamshin zunubi? Da yake sun san cewa ba za su sami abin da za su ci gobe ba kuma makomar da ta fi mutuwa tana jiran su a cikin hukunci, za mu kai ga taimaka? Yesu ya yi. Idan muna so mu yi rayuwar Kristi, za mu kuma kai ga taimaka.

BABI NA 6.

YESU: MAI TSARKI (Matta 5aya8).

TSARKI: MENENE ITA?

Mutane da yawa suna da ra'ayi mara kyau game da abin da ake nufi da zama mai bi. Wani irin wannan mutumin ya tambayi ko shi mumini ne, ya amsa: "Eh, ni mai bi ne domin ba na sha, shan taɓa, rawa, ko caca." Abin da ya shafe shi shine jerin abubuwan da aka haramta, amma shari'ar Kristi koyaushe tana nanata abin da kuke yi da kuma yadda kuke ciki fiye da abubuwan da ba ku yi ba. Halin ku ya kamata ya zama kuma zai zama mai sauƙi na abin da ke cikin zuciyar ku. Muhimmancin halaye na mutum, na ciki ana nuna su a cikin magana gama gari mai zuwa:

"Tunanin shuka kuma zaku girbi ayyukanku.

Shuka ayyuka kuma za ku girbe halayen ku.

Halin shuka kuma za ku girbe halin ku.

Shuka hali kuma za ku girbe makomarku."

Hakika, duk yana farawa da tunani. "Domin kamar yadda mutum yake tunani a zuciyarsa haka yake." Ayyukan ayyuka ba su ne mafi muhimmanci ba. Tabbas, ayyukanku suna da mahimmanci, amma gaskiyar ita ce "Mutumin nagari daga cikin taska mai kyau na zuciyarsa ya kan fitar da alheri, mugun kuma daga cikin muguwar taska na zuciyarsa ya kan fitar da mugu. Domin daga cikin yalwar zuciya bakinsa yake magana". Babban mahimmanci na ci gaban ruhaniya dole ne koyaushe ya kasance mutum na ciki; wato zuciya.

Masu albarka ne masu-tsabtan zuciya domin za su ga Allah." Tsabar tsafta wadda Yesu ya yi maganarsa a cikin Matta 5aya8 yana da bangarori biyu: dabi'a da ikhlasi. Kalmar nan da aka fassara zuwa "tsarkake" ita ce kalmar Helenanci katharos, wadda aka bayyana da tsarki, mai tsabta, marar kazanta, marar kazanta, mai gaskiya, madaidaiciya, marar mugunta. Yesu ya ce daga cikin zuciya miyagun tunani ke fitowa, kisankai, zina, fasikanci, sata, shaidar zur, sabo. Wadannan su ne abubuwan da suke kazantar da mutum.

Najasa ita ce kallon mace da sha'awa ta haram alhali tsarki ya zama akasin haka.

Tsarki ya kunshi sahihanci na muradi. Ko da kalmar "na gaskiya" ta fito ne daga kalmomin Latin da ke nufin "ba tare da kakin zuma ba". Wannan yana nufin tsohuwar al'adar boye kurakuran a cikin aikin fasaha tare da kakin zuma, kokarin yaudarar mai siye. Mai kyauyanki ya kasance ba tare da kakin zuma ba; wato na gaskiya, ma'ana ya kasance 100% ko ba tare da gurbacewa ba. Kamar zuma mai tsafta ko madara mai tsafta, abin da ke cikin kwalbar shi ne abin da aka rubuta a kan tambarin. Yesu ya amsa wa munafukan sosai domin suna "kamar kaburbura farar fata, wadanda hakika suna da kyau a zahiri, amma a ciki cike da kasusuwan matattu, da dukan kazanta." da kuma "a zahiri suna bayyana masu adalci ga mutane, amma a ciki [na] cike da munafunci da mugunta." "Ubangiji ba ya gani kamar yadda mutum yake gani, gama mutum yana duban zahirin zahiri, amma Ubangiji yana duban zuciya." Ba tsayi, karfin tsoka, hazaka, kwarjini ko tufafi ba ne ke ayyana mutum. Ita ce zuciya. Za mu iya zama tsarkakakkiyar zuciya?

YESU MISALIN TSARKI NE.

Cikakkiyar rayuwa mai tsarki ta Kristi ita ce rayayyen tabbaci cewa mu ma za mu iya zama tsarkakakku. Ya rayu cikin jiki, amma bai ba da kansa ga sha'awoyin jiki ba. Bai taba yin zunubi ba. Bai taba kallon mace da mugun nufi ba. Bai taba yin karya ba.

Daga cikin wadanda suka bi shi, babu wanda ya taba tambayar halinsa. Makiyansa sun zarge shi da yin sabo domin ya ce shi da Uba daya ne. A ko da yausha makiyansa suna kokarin kama shi a wani sabani amma ba su yi ba. Ba sau daya ba! Yana da rayuwar wahala da jaraba amma bai gaza ba. Yana iya cewa: "Ni ne hasken duniya, duk wanda ya bi ni ba zai yi tafiya cikin duhu ba". Ya ce: "A cikinku wane ne yake zarge ni da zunubi?" Amsar tayi shiru kawai. Sa'ad da daya daga cikin zababbun manzanninsa ya dauki kuɗi don ya ci amanar Yesu, bayani kawai mai amfani da zai iya ba wa makiyar Yesu shi ne wurin da zai je ya yi addu'a. Yesu shi ne ainihin abin da ya bayyana da kuma abin da ya yi iƙirarin zama.

Kristi ba shi da muradi ko son kai. Bai yi amfani da izgili don cin nasara kan mabiya ba ko saukake aikinsa. Gaskiyar sa ta kashe shi sosai, amma ga Farisawa, ya faɗi gaskiya, ko da ba su ji daɗi ba. Ga Bilatus, wanda yake da ikon kashe shi ko kuma ya 'yanta shi, ya shaida cewa shi sarki ne kuma yana da iko duka. Ya ja hankalin mutane, amma dalilin da ya sa ya taimaka wa mutane shi ne ya ji tausayinsu. Farisawa za su ba wa matalauci kobo amma sai bayan sun yi wa nasu kaho don su jawo hankalin kowa. Yesu ya warkar da marasa lafiya kuma ya ta da matattu kuma ya umurce su kada su gaya wa kowa. Wane bambanci! Yesu ya ba mu cikakken misali na

gaskiya, tsarki, tsarki, da tawali’u. "Ka halitta mani tsantsar zuciya, Ya Allah!" Kuma bari mu kara: "Bari ran Almasihu ya zama raina, kuma!"

BABI NA 7.

YESU: MAI SAMUN LAFIYA (Matta 5aya9).

MAI ZAMAN LAFIYA: MENENE ITA?

Shekaru da yawa wani babban tauraro na azurfa yana kawata kololuwar Cocin Nativity da ke Bai’talami. Wata rana, a cikin 1800s, Cocin Roman Katolika, wanda ya raba wani bangare na ginin tare da Cocin Orthodox na Girka, ya yanke shawarar sauke tauraro na azurfa kuma ya maye gurbin shi da tauraro. Amma Cocin Orthodox na Girka ya ki yarda da su. Cocin Orthodox na Girka yana goyon bayan Rasha kuma Faransa tana goyon bayan Cocin Roman Katolika, amma Turkiyya ce ta yi mulkin Falasdinu a lokacin. A lokacin da Turkiyya ta goyi bayan Cocin Roman Katolika, Rasha ta shelanta yaki da Turkiyya. Nan take Faransa da Ingila suka hada kai da Turkiyya suka yi yaki da abin da tarihi ya kira Yakin Crimean. Ya yi sama da shekaru uku, daga 1853 zuwa 1856. A karshen wannan yakin, tauraro ya sauko.

Ashe ba abin mamaki ba ne a ce a wurin da aka haifi Sarkin Salama kusan kullum ana ta fama da rikici? Sa’ad da kyamarorin talbijin suka kai mu Bai’talami kusan kowane lokacin Kirsimeti, za mu ga sojoji dauke da makamai suna kallon taron jama’a da suke taruwa don su bauta wa Sarkin Salama.

An kiyasta cewa a cikin dukan tarihin dan adam, kasa da kashi takwas na tarihin da aka rubuta za a iya kwatanta shi a matsayin lokutan salama. A cikin karni 32 da suka shige, an sami kasa da shekaru 300 na zaman lafiya. Masana tarihi sun gaya mana cewa a cikin shekaru 300 da suka gabata, an yi yake-yake 286 a Turai kadai.

A cikin karni na 20, labulen karfe ya fadi a Gabashin Turai. Shekaru da yawa sun yi zaman lafiya a tsakaninsu. Duk da haka, a yanzu an ‘yantar da su daga mulkin Soviets da suka mallake su, kabilu daban-daban sun koma ga tsohon daci da kiyayya, kuma kashe-kashen juna ya fara sabon salo. Gaskiyar ita ce, ‘yan Adam a kashin kansu ba su da kyau da juna. Kotunan mu cike suke da wadanda ba za su iya sasantawa ba, don haka sai su garzaya kotu su nemo wanda zai warware sabanin da ke tsakaninsu. Muna fada kuma muna hazo. Muna sukar junanmu. Muna yaga juna. Da kanmu, muna da wahalar rayuwa cikin jituwa da zaman lafiya da juna.

Epictetus, masanin falsafa na karni na farko, ya rubuta game da Pax Romana - zaman lafiya na Romawa da ke wanzuwa a duniyar wayewa a lokacin kuma wanda Kaisar ya yi fahariya game da shi - "Yayin da sarki zai iya ba da salama daga yaki a kan kasa da teku, ba zai iya ba da salama daga sha'awa, bakin ciki, da hassada ba.

Ga yawancin mutane, zaman lafiya shine kawai "rashin jayayya." Idan ba a yi yake-yake ba, sai mu ce duniya tana zaman lafiya; ko kuma idan ba mu yi fada da makwabtanmu ba, muna da

zaman lafiya a unguwa. Amma zaman lafiya a cikin nassosi ya fi haka nesa ba kusa ba. A cikin Tsohon Alkawari, salama salama ce wadda ke nufin "cikakken, cikawa, jituwa ta rayuwa." A cikin Sabon Alkawari, kalmar Helenanci don salama ita ce eirene ma'ana "lafiya ta ciki." Idan aka hada su duka, ana iya ma'anar zaman lafiya a matsayin "natsuwa na ciki, har ma a cikin tashin hankali ko bala'i na zahiri". Jin dadin zaman lafiya shine kasancewa cikin jituwa da Allah, kai, da sauransu.

Yana da muhimmanci mu san cewa salama a cikin Littafi Mai Tsarki tana dauke da ra'ayin sulhu. Ba wai kawai ayyana tsagaita wuta ba ne, har ma da hadin kan sojoji. Ba wai kawai fada a gaban yara bane amma fara son juna. Ba kawai rufe kofofin ba ne don rufe hayaniya a kan titi amma samun natsuwa a cikin ruhin ku wanda ya rage duk da rikice-rikice. Aminci na gaskiya yana zuwa ne lokacin da abota ta sake kulla tsakaninka da Allah, da wasu, da kan ka.

Ana samun zaman lafiya na gaskiya ne kawai lokacin da soyayya ta maye gurbin kiyayya. Mai zaman lafiya shi ne wanda ke aiki don maye gurbin kiyayya da husuma da soyayya da hadin kai.

YESU MISALIN MU NA MAI ZAMAN LAFIYA.

Kanun labarai na yau da kullun na kusan kowace jarida suna ba da labari game da yake-yake, laifi, tashin hankali, da kiyayya. A cikin irin wannan rudani da husuma, shin za a iya cewa akwai wurin hutawa natsuwa, salama da kwanciyar hankali, aminci, aljanna ta gaskiya a nan duniya? Irin wannan wurin yana wanzuwa kuma, mafi kyau har yanzu, yana da isa ga kowa. Wannan wurin yana cikin Almasihu kuma wanda ya halicci wannan salama shine Yesu da kansa. Hakika, Yesu shine salamarmu. A cikin wannan duniya da ake fama da yake-yake, Allah ya aiko da nasa, wakilin "salama a duniya, nufin alheri ga mutane."

Ishaya ya annabta game da Yesu: "Gama an haifa mana da, an ba mu da, mulki kuma za ya kasance bisa kafadarsa. Za a kuma ce da sunansa Madaukaki, Mai-shaida, Allah Madaukaki, Uba Madawwami, Sarkin Salama.shi da hukunci da adalci Tun daga wannan lokaci har abada. Kishin Ubangiji Mai Runduna zai aikata wannan."

Wannan yana taimaka mana mu fahimci babban shirin Allah na kafa salama tsakanin mutane a duniya. An kira shirin Allah da "Asiri" da "Manufin Allah Madawwami". Ba abin da zai yi face hada kan kowane irin mutane cikin mulkin salama, kauna, da adalci ta wurin Yesu Kristi Sarki. Ishaya ya kwatanta wannan sarauta shekaru 650 kafin a kafa ta. Ya yi amfani da kalmomi na alama: " Kerkeci za su zauna tare da dan rago, saniya da beyar za su yi kiwo, 'ya'yansu za su kwanta tare. Ba za su ji rauni ba, kuma ba za su hallaka ba a cikin dukan tsattsarkan dutsena, gama duniya za ta cika da sanin Ubangiji kamar yadda ruwaye suka rufe teku. "Wadanda da dabi'a za su yi kisa kuma su cinye juna, sun rikide su zama marasa lahani, masu kauna. Ka ga yadda salama ta gaske za ta yiwu sa'ad da mutane suka san Ubangiji? A nan ne "Yesu, Sarkin Salama" ya shigo. Shi ya sa yake da muhimmanci mu san Kristi da rayuwarsa.

Yesu shine babban mai kawo salama. Ya lalatar da kiyayyar da ta raba Yahudawa da Al'ummai cikin jiki daya. Tasirin Yesu a kan wadannan makiyan na halitta yana da kyau. Mutanena al'adu

dabam-dabam, harsuna, kabila, addinai, al'adu, da dai sauransu, wafanda suke da tarihi na karni cike da yaki bayan yaki – Yesu ya sa su zama 'yan'uwa kaunatattu. Kayan aikin da ya yi amfani da shi don yin salama shine giciyen akan. Wahayin shine Yesu yana tafiya ta cikin jeji. A gabansa, duk ya mutu da launin ruwan kasa. Amma a kan Tafiya da duk inda ya wuce, Ya bar soyayya da aminci da zaman lafiya. Hamada na zuwa rayuwa kuma an rikide zuwa wani kyakkyawan lambu mai kyau: tsuntsaye suna raira waka, furanni masu furanni, ruwan gudu, da wuraren kiwo. A gaskiya, ainihin abin da Yesu ya yi ke nan, amma ta fuskar ruhaniya.

Yesu ya rungumi mai zunubi mafi muni, ya taba kuturu mafi muni, ya tsarkake karuwa mafi kaskanci, ya dauki kowane irin mutane, kuma ya hada su tare zuwa cikin iyali mai kyau na Allah. Ya biya babban farashi amma yana ganin aikinsa na zaman lafiya shine fifiko a rayuwarsa.

BABI NA 8.

YESU: MAI AMINCI (Matta 5aya10).

AMINCI: MENENE ITA?

Halin mutum na gaskiya yana bayyana karara a lokacin da mutumin yake jin matsi na rayuwa. Lokacin da komai ya kasance mai daɗi da sauƙi, ba tare da haushi, zagi, da rauni ba, ba shi da wahala sosai a kasance mai kyau da kirki, haƙuri da yarda. Amma a tsakiyar zalunci, zafi, rashin lafiya, zargi, da ƙin yarda, ainihin launin mutum ya fito fili. A wannan lokacin ne wasu ke bayyana a matsayin haske a cikin duhu, wasu kuma suna shiga cikin wannan duhun. A wannan lokacin ne wasu suka daina, wasu kuma suka ci gaba da tafiya.

Idan ka bar kowa ya bi Yesu, kawai ka yi kofari ka taimaki wasu kuma ka keɓe kanka ga Allah gabaɗaya, amma ka yi hasara mai girma, za ka iya so ka yi tunani, "Mene ne amfanin bauta wa Allah? ko "Rayuwata ta fi kyau kafin in ba da ita ga Allah." Amma menene ya bace idan kun faɗi irin wannan tunanin? Wannan shi ne kawai: Ba ku da imani ko dogara ga Allah da alkawuransa. Gaskiyar ita ce, Allah bai taba yi mana alkawarin lambun fure ba. Akasin haka, kawai ya yi alkawari cewa koyaushe zai kasance tare da mu don ya ba mu karfi kuma, idan muka kasance da aminci har mutuwa, za mu sami lada fiye da mafarkin mu. Amma yana buƙatar aminci don samun wannan ladan. Halin da muke buƙata mu mallaka a rayuwarmu shine aminci ga Allah, ga Kristi, da kuma tabbacinmu.

"Albarka tã tabbata ga wafanda ake zalunta saboda adalci, gama mulkin sama nasu ne. Masu albarka ne ku sa'ad da suka zage ku, suna tsananta muku, suna faɗa muku kowace irin mugunta da karya sabili da ni. Ku yi murna da farin ciki kwarai, gama ladanku mai girma ne a sama, domin haka suka tsananta wa annabawan da suka riga ku". Halin rayuwa da ake gani a nan, a cikin yadda mutum yake mayar da martani ga tsanantawa da murna, aminci ne ko bangaskiya ga alkawuran Allah.

YESU MISALIN BANGASKIYA NE.

Yesu Kristi shine misali mafi kyau na aminci. Shai an ya jefi Yesu mafi tsananin kibansa. Makiyansa sun yi kokari su kashe shi. Shugabannin addinai sun yi masa zargin karya. Mutanensa suka ki shi. Yana iya ma ya ce, "Kwayawa suna da ramummuka, tsuntsayen sararin sama kuma suna da sheka, amma Dan Mutum ba shi da inda zai sa kansa." Kalmomin Ishaya 53 sun kwatanta wahalarsa: Babu wani kyawun da za mu yi marmarinsa, an raina shi, mutane sun ki shi, an raina shi, ba mu kuma daukaka shi ba, ya dauki bakin cikinmu, ya dauke bakin cikinmu, Allah ya buge mu, ya buge shi, ya raunata, ya raunata, an zalunce shi, ya kore shi daga kasar masu rai.

Ka yi tunanin yadda aka azabtar da shi, aka raina shi, sa'an nan kuma aka rataye shi a gicciye sa'ad da kake karanta waɗannan kalmomi daga Ishaya 50. **ayoyi**6, da 7 "Na ba da bayana ga waɗanda suka buge ni, Na kuma ba da kuncina ga waɗanda suka fizge gemu, Ban boye fuskata daga kunya da tofi ba. Gama Ubangiji Allah zai taimake ni, Hakika Ubangiji Allah zai taimake ni." Za ka iya fara ganin yadda za a yi wa mutum duka kuma har yanzu ya dogara ga Allah? Yesu ya yi haka. Zamu iya kuma, da yardar Allah, idan muka dage da imaninmu.

Yesu bai kasance mai rauni ko rashin tsaro ba. Ya nuna alamu da abubuwan al'ajabi ga kowa don su ga ikonsa. Ya zo ya sha wahala a madadinmu don haka ya miƙa bayansa ga ɗigon mugayen mutane, fuskarsa kuma ga tofin zagi da kulle-kulle na zalunci. Dan Allah bai ji kunya bawulakanci. Muiya gani a cikin wannan duka yadda aminci yana da alaƙa da tsanantawa. Ko da kasancewar ana azabtar da shi. ya kuduri aniyar cika aikinsa har zuwa karshe. A cikin kowane abu, Yesu ya ci gaba da aminci ga Uba, don haka Uban ya ce game da shi, "Wannan Dana ne kaunataccena, wanda nake jin dadinsa kwarai.

An kama shi da azabtar da shi, Yesu bai juya baya ba. Abokansa na kusa sun watsar da shi, bai koma ba. Shin yana da kyau mu miƙa kanmu ga Kristi? Amsar ita ce "Ee!" Watakila mu kasance masu rauni da kuma raunana amma Yesu mai aminci ne ga waɗanda suke so su bi shi. Bakin ciki na wannan rayuwa ba zai kwatanta da daukakar nan gaba da Allah zai ba waɗanda suka kasance da aminci gareshi ba.

KAMMALAWA

Daya daga cikin manyan gaskiyar da aka bayyana a cikin Littafi Mai Tsarki ita ce Yesu Banazare, wanda aka haifa shekaru 2,000 da suka shige a Bai'talami, Allah ne kuma hakika! Sa'ad da aka haife shi ga budurwa, mala'ikan da ya sanar da junansu ya ce za a kira shi Immanuwel, wato, "Allah tare da mu". Game da shigarsa duniya an rubuta cewa: "Tun fil azal akwai Kalma, Kalman nan kuwa tare da Allah yake, Kalman nan kuwa Allah ne... Kalman nan kuwa ya zama mutum, ya zauna a cikinmu, muka ga daukarsa, daukarsa irin ta makaɗaici daga wurin Uba, cike da alheri da gaskiya." (1 Yohanna 1:1, 14) Sa'ad da Filibus ya tambaye shi "Ubangiji, ka nuna mana Uban," Yesu ya amsa: "Shin da daɗewa nake tare da kai, amma ba ka san ni ba, Filibus? Wanda ya gan ni ya ga Uban." Tabbas, mun san halinmu maras karfi da tawali'u a matsayin 'yan Adam, amma Allah ya dauke mu a matsayin masu daraja sosai har ya ziyarce mu! Kuna son ganin

Allah? Ku dubi Yesu! Yesu Allah ne wanda ya zo ya kasance tare da mu a hanya mai ban sha'awa da ta'aziyya.

Amma Yesu ya tafi. Shin har yanzu Allah yana tare da mu? Amsar Littafi Mai Tsarki bayyananne - Ee! Amma ta yaya haka? Ta wurin Ruhunsa ne. Ku saurari kalmomin Yesu daga Yohanna 14: "Ni kuma zan roki Uban, shi kuma zai ba ku wani Mai-taimako, domin shi zauna tare da ku har abada, Ruhu na gaskiya... "Duk wanda ya kaunace ni, zai kiyaye maganata; Ubana kuma zai kaunace shi, mu zo wurinsa, mu zauna tare da shi."

Karshen ba shi yiwuwa. Allah Mahaliccinmu ya yi tunanin mu sosai har ya zo duniya a siffar mutum don ya taimake mu. Muka ce masa Yesu Banazare. Ya koma sama bayan kammala aikinsa a nan amma ya aiko da Ruhu Mai Tsarki ya taimake mu. Don haka a yau, Allah Uba, Da, da Ruhu Mai Tsarki suna so su mai da gidansu a cikinmu. Suna son su zauna a cikin ku da kansu. Suna son mu shiga cikin rayuwarsu.

Rayuwar Kristi ita ce rayuwar da Yesu ya yi da kuma irin rayuwar da mu ma za mu iya rayuwa tare da taimakonsa, idan muna so. Idan muna so mu yi rayuwar nan, dole ne mu duba gare shi. Karanta Ibraniyawa 12:1-2: "..... ku yi tseren da aka sa gabanmu da hakuri, kuna duba ga Yesu, marubucin kuma mai-cikon bangaskiyarmu, wanda... ya jimre gicciye. Shi ne Misalin mu da za mu bi, Karfinmu lokacin da muka gaji, Kocinmu yana ta murna da mu kuma Mai Fansa yana maraba da mu zuwa ga hannunsa a karshen layin.

Ka yi la'akari da dukan wadanda suke gaba da shi da kuma farashin da ya biya don yin nufin Ubansa. Dubi yadda Allah ya fitar da girma ta wurin gicciye, ta wurin wahala, da mutuwa. Lokacin da kuka yi tunani game da wahalar ku, cin zarafi da aka yi muku, yadda aka yi amfani da ku da cin zarafi, da kuma yadda abin ya kasance mai ban tsoro - ba abin mamaki ba ne ku kasa fuskantarsa -... ku kalli gicciye ku ga Mutumin da suka tube tsirara suka rataye a wurin don kowa ya dube shi ya yi dariya.

Lokacin da kuka yi tunani game da rashin adalci na rayuwa, rashin adalcin katunan da aka yi muku, kuma kuna jin kamar kuna raira waka "wani ya yi wakar da ba daidai ba"... ku kalli gicciye ku ga wanda aka yi masa bulala saboda laifofinmu.

Sa'ad da kuka bata daga rashin amincewa da kuka sani, zafin zama "ba a so" ko kuma kaunarku ta ki ... dubi gicciye ku ga kauna tana gangarowa daga Rauni wanda aka raina aka ki.

Lokacin da kake jin tsoro, lokacin da Allah ya yi shiru, lokacin da rai ya mare ka kuma kaya ta tono zurfi, lokacin da ka ba da mafi kyawun ka amma mafi kyawunka bai isa ba... dubi gicciye!

Lokacin da jikinku ya cika da zafi, laifin zunubanku yana gabanku kuma kuna tunanin ba za ku iya ci gaba ba kuma kuna so ku daina ko sasantawa... ku dubi gicciye! Dubi Yesu. Ya yi shi! Ya ci nasara! Shi ma yana iya ganin ku!

Kuna tuna tatsuniya game da wani kyakkyawan matashin basarake wanda ya rikide zuwa wata muguwar tsohuwa? Zai kasance har abada a cikin wannan siffar sai dai in wata kyakkyawar

gimbiya ta sumbace shi. Ya yi kwanakinsa a cikin wani tafki mai duhu, bakin ciki da damuwa. Wane fata ake da shi na samun yanci? Manyan idanuwansa sun kumbura, fatarsa ta yi tauri, ta daure, da wart, jikinsa ya baci, bakinsa kullum jike yake da diga. Wa zai taba so ya sumbace shi? Lallai ba kyakkyawar gimbiya ba ce!

Amma, wata rana, wata gimbiya ta zo tafkin. Ta kasance cike da kauna da farin ciki, tana ganin kyau a cikin duk abin da Allah ya halitta. Ta leka tsohuwa toad amma bata same shi da kyar ba. Hasali ma ta dauke shi, ta kalli tsoffin idanunsa na bakin ciki, ta dasa masa sumbata. Nan take aka maido da shi wani kyakkyawan basarake. Sun yi soyayya, sun yi aure, sun yi rayuwa cikin jin dadi. Hakika, wannan tatsuniya ce kawai, amma a rayuwa ta gaske, labarin rayuwar Almasihu ne. Sa'ad da yake duniya, Yesu ya zaga dukan Yahudiya, Samariya, da Galili yana "sumbantar kwadi". Ya taba. Ya koyar. Ya warke. Ya canza... batattu mutane... kamar Zacchaeus, mai karbar haraji. An kori shi daga coci, an dauke shi maci amana a kasar da aka mamaye, har abada yana da alaƙa da sunan "mai zunubi", gajere ne har ya hau bishiyar sycamore don ya hango Yesu yayin da yake wucewa. Yesu ya tsaya a bishiyar kuma ya gayyaci kansa zuwa gidan Zakka don cin abincin rana kuma kafin ranar ta kare, Yesu ya mai da wannan 'yar 'yar yatsa ta zama basarake.

Haka kuma labarin ya kasance. Kristi ya karɓi waɗanda aka kore, ya ba da karfi ga raunana, ya kaunaci marasa kauna, kuma ya ba da zarafi na biyu ga gazawar. Hasali ma, ni ma tsohuwar tsohuwa ce har sai da Yesu ya sumbace ni. Kai fa? Kuna so a canza ku zuwa surar Almasihu kuma ku yi rayuwar "rayuwar Kiristi"? Wannan shi ne abin da duk waɗannan darussa suke.

A cikin Matta sura 5, Yesu ya ba mu abin da ya kai girman kai. Waɗannan halaye ne kowane Kirista ya kamata kuma zai iya mallaka: tawali'u, tausayi, tawali'u, adalci, jinkai, samar da salama, da aminci. Wannan ba jeri ba ne inda za ku iya dauka da zaba, bisa ga abin da kuka fi so ko sha'awar ku. Ba kamar gidan abinci ba ne mai tebur mai cike da abinci iri-iri kuma mutane suna zaɓar abin da suke so kawai: "Duba, ina so in zama mai jinkai, da salama, da tawali'u, amma ba na son zama mai tawali'u, mai tsarki ko adalci." Wannan cikakken hoton Kirista ne. Bai ce: "Bulus, ki zama masu tawali'u; Maryamu, kina da tsarki; Fred, ki zama adali kuma Anna, ki zama mai aminci." Akasin haka, ya kamata kowane Kirista ya mallaki waɗannan halaye kuma da izinin ku da haɗin kai, Ruhu zai iya haifar da su duka a cikin ku.

Dubi kuma cewa ba wai kawai abin da muke yi ne aka fi maida hankali ba amma yadda muke (halayenmu). Domin, sa'ad da muka zama mutanen da suka dace a ciki, za mu karasa yin abubuwan da ya kamata mu yi. "Don zama" ya rigaya "yi."